

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind ratificarea Aranjamentului stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit prin Scrisoarea de intenție transmisă de autoritățile române, semnată la București, la 24 aprilie 2009 și prin Decizia Consiliului Director al Fondului Monetar Internațional, din 4 mai 2009, precum și a Scrisorii suplimentare de intenție, semnată de autoritățile române la data de 8 septembrie 2009 și prin Decizia Consiliului Director al Fondului Monetar Internațional, din 21 septembrie 2009.

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În luna martie a anului 2009, reprezentanții Fondului Monetar Internațional, ai Comisiei Europene și ai Băncii Mondiale împreună cu autoritățile române au început discuțiile cu privire la derularea unui program de 24 de luni sprijinit printr-un Aranjament Stand-by în sumă de 11,443 miliarde de DST (12,95 miliarde de Euro) care să susțină programul de stabilizare macroeconomică și reforme al Guvernului, conjugat cu asistența de 5 miliarde de Euro din facilitatea UE de finanțare a balanței de plăți și cu alte angajamente multilaterale în valoare de 2 miliarde euro.

România a solicitat în mod oficial Fondului Monetar Internațional acordarea unui Aranjament Stand-by României, prin transmiterea scrisorii de intenție, semnată de Ministrul Finanțelor Publice și Guvernatorul Băncii Naționale în data de 24 aprilie 2009, în care este prezentat programul convenit cu FMI și care stabilește obiectivele de politică economică pentru perioada 2009-2011.

În data de 4 mai 2009, în urma îndeplinirii tuturor condițiilor prevăzute în scrisoarea de intenție, Consiliul Directorilor Executivi ai Fondului Monetar Internațional a luat în discuție și a aprobat cererea României de sprijin financiar prin acordarea unui credit stand-by în valoare de 11,443 miliarde DST (12,95 miliarde Euro), sau 1.110,77% din cota României la FMI, pe o perioadă de 24 luni.

În luna august a acestui an, urmare a discuțiilor purtate în cadrul misiunii FMI de evaluare a gradului de îndeplinire a criteriilor de performanță și a obiectivelor structurale convenite a se realiza până la finele lunii iulie 2009 și urmare înregistrării unui deficit bugetar mai mare decât cel inițial estimat, s-a decis ca 1.563.500.000 DST (jumătate din valoarea tranșelor convenite a fi trase până la finele anului curent), să fie utilizate pentru finanțarea deficitului bugetar.

Acest fapt este reflectat în Scrisoarea suplimentară de intenție din cadrul Aranjamentului Stand-By dintre România și Fondul Monetar Internațional, semnată pe

data de 8 septembrie 2009.

2. Schimbări preconizate

Programul convenit cu FMI cuprinde măsuri care să ancoreze ferm politicile macroeconomice și să reducă tensiunea de pe piața financiară prin atenuarea efectelor scăderii intrărilor de capital privat în paralel cu implementarea unui set de politici care au în vedere eliminarea dezechilibrelor externe și fiscale și consolidarea sectorului financiar. Obiectivul imediat este acela de a facilita o ajustare ordonată a deficitului extern, reducând astfel presiunile excesive asupra cursului de schimb ce ar putea genera efecte grave în economie și o recesiune severă a sectorului bancar.

Pentru a realiza acest obiectiv, programul sprijinit de FMI își propune:

- să consolideze în continuare politica fiscală pentru a reduce nevoile de finanțare a guvernului și pentru a îmbunătăți sustenabilitatea fiscală pe termen lung, pregătind astfel România pentru intrarea în zona euro;
- să mențină o capitalizare adecvată a băncilor și lichidități suficiente pe piața financiară națională;
- să aducă inflația în intervalul țintit de BNR și să o mențină în acest interval;
- să asigure o finanțare externă adecvată și să îmbunătățească nivelul de încredere în perspectivele economiei românești.

Urgența ratificării Aranjamentului stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit la București la 24 aprilie 2009 și la Washington la 4 mai 2009, precum și a Scrisorii suplimentare de intenție, semnată la data de 8 septembrie 2009 se justifică printr-o serie de elemente care constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, respectiv:

- necesitatea respectării angajamentului Guvernului de a continua reformele economice și financiare în vederea menținerii stabilității economice în contextul crizei financiare globale actuale și a prevenirii apariției de blocaje care ar putea afecta echilibrele macroeconomice;
- necesitatea identificării de urgență și asigurării surselor de finanțare a deficitului bugetului de stat, al cărui nivel a depășit limitele inițial estimate până la jumătatea anului 2009;
- asigurarea cadrului legal care să permită utilizarea împrumutului, având în vedere că FMI disponibilizează fondurile la 48 de ore de la aprobarea documentației aferente (Aranjament Stand-by și Scrisoare suplimentară de intenție), în Consiliul său Director.

Mai mult, înainte de primirea sumelor de către Ministerul Finanțelor Publice, trebuie încheiată, în baza actului normativ de ratificare a Scrisorii suplimentare de intenție, între MFP și BNR, o Convenție prin care se clarifică aspectele operaționale referitoare la tragere și rambursare.

Nefinalizarea acestor demersuri în timp util ar putea duce la imposibilitatea tragerii de către Ministerul Finanțelor Publice a părții sale din împrumut.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic și social

Așa după cum s-a menționat anterior, tragerea împrumutului a fost condiționată de luarea unor măsuri de ajustare și reforme pentru diminuarea efectelor crizei, care vor conduce, printre altele, la o reducere treptată a deficitului fiscal, revenirea creșterii economice în zona pozitivă și protejarea categoriilor vulnerabile.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact asupra mediului

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung

În cadrul acestui Aranjament Stand-by sumele se disponibilizează în opt tranșe trimestriale iar rambursarea se face după o perioadă de grație de 3 ani, în valutele solicitate de FMI și potrivit unui scadențar propriu fiecărei tranșe (Anexa nr. 1):

- Tranșa I, în sumă de 4,37 miliarde DST, a fost disponibilizată imediat după aprobarea de către Consiliul Directorilor Executivi ai Fondului Monetar Internațional;
- Tranșa II, în sumă de 1,718 miliarde DST, este programată pentru luna septembrie 2009, fiind condiționată de respectarea criteriilor de performanță de la sfârșitul lunii iunie 2009, precum și de finalizarea primei analize trimestriale;
- Tranșa III, în sumă de 1,409 miliarde DST, este programată pentru luna decembrie 2009, fiind condiționată de respectarea criteriilor de performanță de la sfârșitul lunii septembrie 2009, precum și de finalizarea celei de-a doua analize trimestriale;
- Tranșele IV,V,VI și VII, în sumă de aproximativ 760 milioane DST fiecare, sunt programate pentru luna martie 2010 și, respectiv, iunie, septembrie, decembrie 2010, fiind condiționate de respectarea criteriilor de performanță de la sfârșitul lunii decembrie 2009 și, respectiv, martie, iunie, septembrie 2010, precum și de finalizarea analizelor trimestriale corespunzătoare;
- Ultima tranșă, în sumă de 874 milioane DST, este programată pentru luna martie 2011 și este condiționată de respectarea criteriilor de performanță de la sfârșitul lunii decembrie 2010, precum și de finalizarea celei de-a șaptea analize trimestriale.

Maturitatea fiecărei tranșe este de 5 ani, perioadă pentru care se calculează dobândă. La dobânda nu există perioadă de grație.

Jumătate din tranșa II și III se va trage de către MFP, iar sumele se vor vira în conturile de valută deschise pe numele său la Banca Națională a României. Fondurile se vor utiliza pentru finanțarea deficitului bugetului de stat pe măsura necesităților de echilibrare a contului curent general al trezoreriei statului, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările

ulterioare.

Odată cu efectuarea fiecărei trageri, Ministerul Finanțelor Publice (MFP) va emite, în două exemplare, câte un bilet la ordin (Promissory Note) denominat în DST pentru fiecare porțiune care îi revine din sumele trase, prin care se angajează să plătească Fondului sumele datorate la scadență. Un exemplar se transmite Fondului Monetar Internațional și cel de al doilea se depune la Banca Națională a României la data eliberării tranșelor de credit.

Pentru împrumutul acordat de FMI se percep următoarele costuri:

- ❖ Comisionul de serviciu (0,5%), perceput la fiecare tragere (tranșă), alta decât tranșa de rezervă care este liberă de comisioane, prin debitarea directă de către FMI a contului în DST al României deschis la FMI.
- ❖ Comisionul de angajament (calculat diferențiat, corelat cu gradul de utilizare de către țara membră a cotei sale la Fond); se plătește la începutul fiecărei perioade de 12 luni ("perioadă relevantă") a unui aranjament cu Fondul, în cazul de față 4 mai, și este returnabil, pe măsura efectuării tragerilor. BNR a plătit deja comisionul de angajament aferent perioadei de 12 luni începând cu data de 4 mai 2009, urmând ca aceste sume să și le recupereze la data efectuării tragerilor, proporțional cu valoarea respectivelor tranșe.
- ❖ Dobânda

Se calculează și se plătește trimestrial (august, noiembrie, februarie și mai) prin debitarea directă de către FMI a contului de DST al României deschis la FMI. Se aplică mai multe tipuri de rate ale dobânzii în funcție de gradul de utilizare al cotei la FMI.

Ratele dobânzilor se publică pe website-ul săptămânal al FMI.

Modalitatea de calcul a dobânzilor și comisioanelor aferente împrumutului este stabilită de către FMI prin Regulamentele sale.

Sursele de plată a serviciul datoriei publice aferent părții din împrumut alocată Ministerului Finanțelor Publice sunt următoarele:

- pentru ratele de capital la curs istoric - prin împrumuturi de stat destinate refinanțării datoriei publice;
- pentru plata diferențelor nefavorabile de curs de schimb, a dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente - din sume alocate anual de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice - Acțiuni generale.

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Nu este cazul.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

4. Evaluarea conformității

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6 a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărarea a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Actul normativ un se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind ratificarea Aranjamentului stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit prin Scrisoarea de intenție transmisă de autoritățile române, semnată la București, la 24 aprilie 2009 și prin Decizia Consiliului Director al Fondului Monetar Internațional, din 4 mai 2009, precum și a Scrisorii suplimentare de intenție, semnată de autoritățile române la data de 8 septembrie 2009 și prin Decizia Consiliului Director al Fondului Monetar Internațional, din 21 septembrie 2009, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

